

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A kvalificationalis novella.

Debreczen, április 26.

(b. b.) Jól esik konstatálnunk, hogy a „mérnök-belügyminiszter“ a szó teljes értelmében „bevált“ s megállja a helyét minden elfogult előítélet dacára is, melylyel kineveztetésének hírére annak idején sokan — talán túlzott — idegenkedésből fogadták.

Első sorban legnagyobb hibájául rótták fel, hogy ő nagyméltósága nem jogász; másodsor égbé kiáltó bünéül tudták be, hogy — „mérnök“, egy szóval azok, kik nem bírván elég erővel saját házuk elejét tisztán tartani, nagy előszeretettel söpörnek a más háza előtt, tolakodásnak vették, hogy a mérnök elmerészelte foglalni azt a helyet, mely annyi ellenzéki jogász rejtve őrzött vágyainak netovábbját képezi.

Hát nem talált a hatalmas szabadelvűpárt tömött soraiban jogászt arra a bársony székre? s ha már oly szegény a jogi kapacitásokban, miért nem tudott kölcsön kérni az ellenzéktől? ahol minden egyes ember született belügyminiszter; ahol minden egyes époly kitűnő szakérő a honvédelmi, mint a milyen a vallás- s közoktatási téren, sőt szükség esetén akár igazságügyi, akár földművelésügyi tárczát is képes elvállalni?!

Hja! hiába, ilyen az élet!

Azok az ellenzéki kapacitások — mint véka alá rejtett lámpások — csupa irigységből sem kellett volna, még akkor sem, ha egyébként megfelelők volnának. De ilyen ideális kezekbe nem

is való „realis“ tárcza; gyakorlati embert illet és kíván az meg, olyat, aki ha hidat épített is valaha, azt mindig szilárd alapra s energiával bíró anyagból, — nem pedig fellegekre szivárványból alkotta meg, mint némelyek szokták, midőn üres óráikban átengedik magukat elandalító ábrándjaiknak.

Praktikus fő, erély és jó szem szükséges e fontos tárcza kezeléséhez, ha a ressort kívánalmainak meg akar felelni a tárcza kezelője. Ilyen jó szemű, éles látású, praktikus ember akad, ha Istennek, Hieronymi személyében, kinek kitűnő szemében s éles látásában annál kevésbé kételkedhetni, minthogy, mint mérnöknek elég alkalma nyílott eddigelő látásának erejét a hosszas gyakorlat közben kifejleszteni.

Lát is kitűnően — ezt az ellenzéki jogászok sem tagadhatják, annál kevésbé igazolhatnák ebbeli tagadásukat; lát ott is, ahol más, még jogász ember is — csak sejtett; látja alkotmányos életünk épületének rozoga fundamentumát, dacára annak, hogy az önkormányzat papier-maché-jával meglehetősen ügyesen van leplezve a korhadás.

De nemcsak lát, hanem erélye is van hozzá, hogy tapasztalatainak nyomán üdvös intézkedéseivel megelőzze a még mutatós, czifra, — de meglehetősen ingatag épület összeroskadását; sőt jövőbe pillantó praktikus szelleme úgy igyekszik a meglevő hiányain javítani, hogy a beruházás ne csak ideig-óráig tartó támaszték, hanem a jövőndő alko-

tások beillesztendő részeül is alkalmazható legyen.

Amily erős és szilárd volt a hid, mit a mérnök készített, oly maradandó alkotásokkal igyekszik, mint miniszter — a lomtárba való előítéleteket nyomrólyomra halomra dönteni. Ez már eddig is sikerült neki; bizhatunk, hogy rokonszenves egyénisége nem sokára a legnépszerűbb, a legkedvesebbek közé fog tartozni.

A közigazgatás rendezése égető szükség; ezt mindenki tudja, legjobban pedig azok, kik a rendezést megakadályozták, akik pedig legvehemensebb handbandával követelték még akkor, midőn nem volt ideje.

Elvek hangoztatásában kipróbált ellenzékiünk bizonyára fe fogja ajánlani most is nagybecsű támogatását a községi közigazgatási tanfolyam létesítését — s illetve az 1883. I. tcz. hatodik szakaszainak módosítását tárgyazó javaslat mellett — elvileg; gyakorlatilag azonban, — mint ezernyi praecedens mutatják — ez az elvi támogatás nem szokott egyéb lenni támasznál, mert hiszen a javaslat úgy sem lesz az ellenzék elveinek megfelelő, ez több, mint bizonyos; lévén az ellenzéki elvi álláspont oly körvonalozatlan, hogy tetszés szerint jobbra-balra, pro és contra frontot lehet változtatni annak alapján. Köztudomásu, hogy az elvi határozatlanságban tetszelgő ellenzék nem szereti magát megkötni aprólékosságokig, mert hiszen ekkor le kellene mondani

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A konyak.

Divat, sport és reklám talán legbélyegzőbb vonásai gyorsan élő, nyugtalan korunknak; nemcsak legbatalmasabb rugói társadalmunk mozgalmainak, hanem azon tényezők, melyek az egyesek által kezdeményezett dolgokat lényegesen átalakítják és gyakran formájukból kivetkötve rövid idő alatt az eredetileg szépek és hasznosnak alig felismerhető torz-képét juttatják érvényre. Sőt, fájdalom, éppen az eredeti leg szép és hasznos jár úgy leggyakrabban hogy először felkapja a divat és a fölismertetlenségig átalakítja, aztán jön a sport, mely a megutalásig elkapatja, és a mit ezen két tényező romboló munkája még épen hagyott, azt végkép tönkre teszi a harmadik: a reklám. És a többség viselete és cselekedetei kritika nélküli, majomszerű utánzásának, bizonyos toglalkozás egyoldalú gyakorlásának s az eszközök válogatása nélkül mindenből hasznot húzó akaró önzés sokadalmi kiabálásának okai ép oly könnyen feltalálhatók, a mily könnyen érthető és magyarázható az ellenők folytatott harc hiábavalósága.

Talán sehol sem lehet ezen három tényező lényeges és káros közreműködését oly vilá-

gosan és oly tisztán látni, mint a konyak dögében.

Alig pár éve az orvosok rájöttek ezen szeszes italok kitűnő tulajdonságaira és alkalmazták is — még pedig szép sikerrel, a mikor tudományosan javalva volt.

Lehet, hogy az orvosok is a konyaknak, mely utóvégre nem egyéb, mint kitűnő szeszes ital, majdnem minden betegségben való rendelkezésével, kissé tulmentek a határokon; lehet, hogy a szervezet néme y kóros állapotában igazán jó hatását tapasztalván, a konyakot mint minden új, vagy legalább is az orvos-szerek közé ujjonnan fölvevett orvosságot, mennél több bajban ki akarták próbálni: bizony a történelmi hűség kedvéért különösen hangsúlyoznom kell, hogy az orvosok nyakra-tőre rendelték a konyakot, — ki az orvosi divatnak hódolva, ki sportból, ki a reklám hatalmas befolyása alatt. A dolognak a vége csakhamar az lett, hogy többé már nem kellett a konyakot rendelni, mert divattá lett a betegek között is, és mikor az orvos eljött, rendszeren már ott találta a több-kevesebb csillaggal pompázó konyakos üveget, s a beteg vagy környezete jelentette is, hogy már kapott néhány kanál konyakot. Mi maradt egyéb hátra az orvosnak, mint azt mondani, hogy „nagyon jól tették, — folytassák.“

Eddig még hagyján. Utóvégre is ri ka az a beteg, kinek egyik vagy másik okból a szeszes ital javalva ne volna; ha nem használ, nem

árt, gondolta az orvos; igya, hátha meggyógyul a konyak-mánia és a reklám szuggesztíójának a hatása alatt.

Nemsokára azonban, majdnem egyidejűleg, beütött a divat, a sport és a reklám az egészségesek közé is. A reklám kezdte magasztalni a konyakot nemcsak mint orvosságot (a mi különben sohasem volt), mint panaceát minden baj ellen, hanem mint óvószert is, mely minden betegséget tavol tart, elhárít az embertől, a tifuszt, vérhast, influenzát, kolerát, szoval minden járványos, ragályos betegséget. El betegségek től félvén mindenki, neki fogott a konyak-ivásnak. Lehet, hogy még ebben is — természetesen jóhiszeműleg, — egy kis részük van az orvosoknak.

Az embereknek óvószert kell, — „i ten neki! igyák a konyakot“. A hit boldogít. Tudjuk, mily rohamosan terjed a divat. Rövid idő alatt divat, chic kezdett lenni a konyak-ivás, chic, minél több, természetesen minél finomabb és minél drágább konyakot fogyasztani. Minden tisztességes uri házban ott kellett és kell lennie a pohárszéken a konyakos üvegek, melyet azonnal a vendégek elé tesznek, és hölgyek, urak lányok, vének fiatalok, mind isszák a konyakot, mert egészséges. Megragadnak minden alkalmat, hogy csak ihassanak: bánatukban, örömeikben, mérgükben, üres és telt gyomorra, szorulás és hasmenés ellen ép úgy, mint forróság és fázás ellen, patikában,

egy sarkalatos jogáról: az offensiv operatiók lehetőségéről.

Hanem ez a mérnök beülgyminiszter a gyakorlati politika embere s most az egyszer túl jár az elméleti politika matadorainak eszén, amennyiben nem terjeszt be külön javaslatot a közigazgatási tanfolyamok létesítése — s a közigazg. államvizsgák szervezése tárgyában, — hanem a legközelebb benyújtandó törvényjavaslatban, mely pusztán csak a minőségügyi törvénynek a községi adminisztrációhoz szükséges kvalifikációra vonatkozó részét kívánja módosítani, egyúttal felhatalmazást kér a tanfolyamok s államvizsgáknak rendeleti uton leendő szervezésére, ami által egy újabb hosszú vita kéjes élvezetétől fosztja meg a derék ellenzéket. Pedig milyen remek lett volna hallgatni azt a gyönyörű honvédelmi vitát, mely az állítási lajstrom említésére nyomban megindult volna s azt a kifogyhatlan s érvekben gazdag egyházpolitikai szónoklatokat, melyek a községi jegyző és a rabbinus viszonyának rendezésénél örökre mérvadó elveket szórtak volna világgá.

Most mindennek vége.

A javaslat e héten be lesz terjesztve, letárgyalva is mihamarább; a felhatalmazás alapján pedig jön a szervező rendelet, juniusra okvetlen, s így a jövő iskolai évben megkezdődik működését a tanfolyam; s vele együtt a magasabb kvalifikációs niveau álló községi adminisztráció hajnala pirkad fel. — Ilyen eredmény reményéért szívesen feláldozzuk a különben magvas, de egyúttal meddő s nem minden esetben helyén való vitát.

— Országgyűlés. (Ápril 26.) A költségvetési törvényjavaslat vitája a mai ülésre is kiterjedt s Helfy Ignác és Wekerle Sándor miniszterelnök vitája után Bartha Miklós beszélt, főként az erdélyi érdekekről. — Hegedűs Sándor előadó mondotta el azután

kávéházban és kereskedésben, — „a doktorok is rendelik.“ De ugyanekkor nem jut eszükbe egy pohár budai keserűvizet inni, melyet a doktorok szintén rendelnek.

Aztán jön a sport, aztán jön a reklám. A sportkedvelő férfiak és nők a konyak-ivásból is csakhamar sportot csináltak. „Már felvittem öt pohárkáig“ hallottam igen gyakran mondani. Felviszi bizony tizig is, huszig is, és iszik konyakot, már rég nem egészségi (?) szempontból, hanem azért, mert jól esik, és így iszik tovább, s végre abból, ki először egészségi szempontból, talán épen orvosi rendeletre, talán vonkodva, megivott egy pohárka konyakot, iszákos, részeges ember lesz, kinek lehelle még mindig pálinkaszagos, elméje mindig fátyolozott.

Igy lesz az orvosok jóhiszemű tanácsának félremagyarázása folytán, segítve a divattól, a sporttól, a tudakosságtól és féltudástól, meg a gombamódra szaporodó konyakgyárak reklámjától, számos, épen a művelt, vigyonos osztályhoz tartozó emberből iszákos, elzüllött egzisztencia.

Ismerek számos előkelő urat és hölgyet, ki így járt; isszák bizony a konyakot üveg-számra; testileg, szellemileg és vagyoniilag tönkreteszik magukat s szegyént hoznak családjukra.

Elérte-e tetőpontját a konyak-mánia, nem tudom. De meg vagyok győződve, hogy — ha

zárbeszédét, mely egyike volt legsikerültebb szónoklatainak. Hegedűs e beszéddel az általa referált állami költségvetésnek tizenöt éves jubileumát ülte meg. Azok az előadói beszédek, melyeket e tizenöt év alatt Hegedűs elmondott, Magyarország történetének egyik legérdekesebb korszakát ölelik föl és tükrözik vissza; e tizenöt év azonban érdekesen tünteti föl magának az előadónak politikai növekedését is. A költségvetési törvényjavaslatot a ház nagy többséggel elfogadta s elvetette Szacsay Sándor határozati javaslatát. A részletes tárgyalásnál egy kis nemzeti és nemzetiségi vita támadt, melyben egyfelől Hegedűs Sándor és Besenyei Ferencz (ügyes rögtönzész!) másfelől pedig a két Ugron vett részt. — Gróf Bethlen András gr. földművelésügyi miniszter be-terjesztette a Duna folyam Fajsz és Baja-Bogyiszló közötti szakaszainak szabályozásáról szóló törvényjavaslatot s benyújtotta a telepítésről szóló törvényjavaslatot.

Gróf Bethlen András földművelésügyi miniszternek a telepítésről szóló javaslata három részre oszlik. Az első rész tíz szakaszban a telepítésre vonatkozó általános rendelkezéseket tartalmazza; a második rész kilenc szakaszban az állami telepítésre vonatkozó külön határozatokról szól; a harmadikban vannak a zárhatározatok. A reformjavaslatot terjedelmes indoklás kíséri, a mely a közgazdasági, kulturális és nemzetiségi okokkal magyarázza a telepítési kérdés organikus rendelkezésekkel való megoldásának szükségét. A telepítés joga a javaslat értelmében megilleti az államot, a magánbirtokosokat és a községeket. A legkisebb telepített községben legalább 150 gazdálkodó telepeket kell elhelyezni. Az új telepek birtokminimuma 10—20 hold, a maximum 50—80 hold. A vételár szabad megegyezés tárgya. A tőketörlesztési ideje legfeljebb 20—25 év. A kamatláb a vételár hátralékos részére 5%-nál magasabb nem lehet.

— Belföldi hírek. (A pponyi Albert gr.) néhány nap óta gyöngékedik. Gége-baj bántja, amelyet orvosai gondos gyógykezelésben részesítenek. E baja miatt nem vett részt Apponyi a most folyó budgetvitában sem. — (Május elseje és a munkások) A Budapesten május elseje megünneplése alkalmával tervbe vett tüntetéseket előkészítő értekezleten az államvasuti gépgyári munkások kijelen-

ez így megy tovább — a konyak nagy csapás lesz társadalmunkra, melyet épen úgy meg fog dézsmálni és tönkre fog tenni, mint a pálinka a felfüledő új világrések szegény, ártatlan benszű öttjét.

A konyak mint orvosság kitünő, sokszor majdnem engedhetetlen szer, s az orvosi praksisban jeles szerepe is van. Tekintsük tehát orvosi szernek. Egészséges ember igy ék vizet, ne igyék konyakot, mely nem óvó szer, mely nem óvja meg sem kolerától, sem influenzától, sem más betegségtől. Ellenkezőleg, az iszákos, részeges embernek, (és ilyené lesz mindenki, ki minden létező és nem létező betegség elhárítása végett minduntalan önti magába a konyakot), az iszákos embernek gyöngébb ellenálló képessége van minden betegséggel szemben, hamarabb hal meg. A konyak nem óvó szer, — óvó szer egyedül csak a mértékletes, rendes életmód. Minden humánus, embertársait igazán szerető embernek, orvosnak és laikusnak egyaránt, szent kötelessége kellene tehát, hogy legyen, a konyak divatja ellen küzdeni.

Dr. T. M.

tették, hogy a tüntetésektől távol maradnak, május elsejét nem ünneplik meg s csak úgy dolgoznak e napon is, mint más közönséges hétköznapon. A munkások e nyilatkozatuk meg-tétele után az értekeztről eltávoztak — (Országos fagy). Mint az ország több vidékéből sürgönyzik, tegnapelőtt éjjel az országos fagy több helyt nagy károkat okozot; különösen a felvidéken és Erdélyben ártott meg a fagy a vetéseknek. — (Kohl Medárd.) A hivatalos lap közli a Kohl Medárd kitüntetését, a bibornok-hercegprímás életének saját élete kockázatásával véghezvitt megmentése alkalmából; Kohl a harmadik osztályu vaskorona-rendet kapta. Kohl Medárd már napok óta minden veszélyen túl van s ágyát, az orvosok szerint 8—10 nap múlva hagyhatja el s május havában valamelyik magyar fürdőhelyre utazik s ott marad, míg teljesen felépül. — (Ugron Gábor) tagadja, mintha ugy nyilatkozott volna, hogy a honvéd-szobor leleplezésében ő és pártja nem vesznek részt, ha az ünnepségnek 1849-iki tendenciái lesznek; politikai meggyőződésai — ugymond — jobbról és balról határolva vannak. — (Képvisező előház) gyorsiródi társfőnöke az elhunyt Markovics Iván helyett dr. Güntler Antal lesz — (Kossuth Lajos) Bolgár Ferencz képviselő előtt kijelenté, hogy az elkeresztelési ügyben azt az álláspontot fogadta el, melyet Vaszary hercegprímás elfogalt s a szülékre bizza a gyermek vallásának meghatározását. — (Királyunk) részt vesz az aradmegyei hadgyakorlatokon, de a mint egy aradi lap értesül — sem nem megy be Aradra, sem nem fogad küldöttségeket.

— Külföldi hírek. (Öfelsége Giers-nél) mintegy 20 percig időzött; gróf Kálnoky külügyminiszter és Giers orosz külügyminiszter szintén hosszabban értekeztek. — (Sándor király) a belgrádi egyetem üdvözlő küldöttségét ma fogadta, a mely alkalommal a fiatal király a következő kijelentést tette Kreskovics egyetemi tanár, képviselőnek: „A liberálisok manifesztuma egyetlen, mely az uralkodóházzal hallgat.“ Erre Kreskovics következőkép válaszolt: „Felséged proklamációja az első, a mely az uralkodóházzal hű pártot magától eltaszította!“ — (Vád alá helyezett miniszterek.) A szerb király trónralépése alkalmából lemondatot miniszterium több tagját vád alá helyezik a költségvetés áthágásáért és azért, hogy a liberális kormány több mint két milliót kémkedési célokra költött. — (A zolasz királyi pár) ezüstmenyegzője alkalmával Rómában időző Vilmos császár tiszteletére az összes uralkodók jelenlétében nagy katonai díszszemle volt, a melynek végzetével az olasz királyi-pár, Vilmos császár nejevel együtt tértek vissza Rómába. A visszatérés valóságos diadalmenet volt, a fellobogózott utcákon ma is a népek százezre tolong. — (A pápa) a Standard jelentése szerint Vilmos császárnak köszönetét nyilvánította a Németország, ban az állam és egyház közt ez idő szerint uralgó viszonyokért. A császár erre azt a megjegyzést tette, hogy a viszony fenntartása a birodalmi gyűlés centrumának további magartartásától függ. — (Vilmos császár Rómában) Ledochovszki bibornoknak remek dohányszelenczét ajándékozott, a melyen gyémántkeretbe foglalt arczképe látható s ezek-ele szavakkal adta át: „Ugy-e feledve minden, ami történt?“ — (Giers) a gyorsvonattal tegnap d. u. utazott el Bécsből Szentpétervárra. — (A Dowe-féle) golyónak ellenálló szövetet a német kormány nem approbálta.“

Számviteli ellenőrzési pénzkezelés.

Debreczen, ápril 26.

A Szathmáry-féle sikkasztás folytán Debreczen sz. kir. város is bele került a sajtóba, mint olyan, a hol a régi elavult rendszer megbosszulta magát. — Nem erről az esetről, de az ellenőrzés s pénzkezelésről szabad legyen nekem egyet-mást itt elmondani.

A gazdaságban levő vagyon a forgalom következtében folytonos változásoknak van alávetve; e változások közben gondoskodni kell arról, hogy a szükségek fedeztessenek. E célból készül a cselekvő és szenvedő vagyon összeállításával a gazdasági terv, a költségvetési előirányzat, az az valamely következő időszakban előforduló vagyon-változások minőségi és mennyiségi sommas feljegyzés.

A gazdaságot e gazdasági terv szerint kell vezetni; a gazdaság azonban nem vezethető bizonyos okoknál fogva mindig maga a tulajdonos által, hanem megbízott, vagy megbízottak kezelik azt, mely esetben érdekében áll a megbízottnak a megbízó eljárásáról meggyőződni, a megbízottnak pedig eljárását igazolni; tehát mindkettőnek érdekében áll: az ellenőrzés.

Az ellenőrzés kétféle: előzetes, mely a tévedést vagy visszaélést előre lehetetlenné igyekszik tenni; utólagos, mely a tévedést és visszaélést hivatva van elkövetés után felfedezni. A tárgya tehát különböző mindeniknek, mert az előzetes ellenőrzésnek még csak tervben levő, az utólagosnak már foganatosított vagyon-változás a tárgya. Ugy az előzetes és utólagos lehet aztán kezelési és minősített.

A város, mint jogi személy, megbízottjai által vezeteti a gazdaságot. — Az ellenőrzést első ízben a számvétség gyakorolja úgy előzetesen mint utólagosan, gyakorolja annyira, hogy a városi számvitel mostani berendezése mellett a visszaélés rendkívül meg van nehezítve, sőt talán ki is van zárva.

Hogy történhetett tehát visszaélés? A rendszer volt rossz a pénzkezelési elvek — vagy nem, vagy hibásan lettek alkalmazva.

Ama sarkalatos elv, — hogy pénzt az ellenőrködésre hivatott számvétségnek nem szabad kezelni: nem lett szem előtt tartva. A számvétség joga és kötelessége az előzetes és utólagos ellenőrzés szigorú alkalmazása, de nem a pénzkezelés. — Hogy ezen sarkalatos elv ma már a városnál megvalósított, az egyedüli s kizárólagos érdeme főispán ur é méltóságának.

Ellenőrző közeg tehát pénzt nem kezelhet; ki kezelje hát? kizárólag csakis a pénztár. — Mert ennek a feladata: a vagyon készentartása s a vagyon változások foganatosítása, azaz a pénztári szolgálatnak ki kell terjedni: a befolyó javak átvételére, számadásba vételére, készen tartására s a kiadásra. Tehát első sorban feladata a javak átvitele; a hol ez nem lett megtartva, annak igen sokszor sajnós következményei lettek.

A jelenlegi alig kifogásolható pénztári kezelés keresztül vitele szinte a főispán ur ő méltóságának az érdeme, a mint ezt Vértessy István főjegyző ur a legközelebbi közgyűlésen őt ki is nyilvánította.

Szabó József főszámvevő ur, midőn a fő és kézi pénztárak elkülönítését keresztül vitte tagadhatatlanul az ellenőrzést szigorította szakavatottságát eláruló eme javaslata érvényesítése által. — Hogy ő szakember s a pénzügyi dolgokban jó érteke is van: azt számtalanszor bebizonyította; többek közt akkor is, midőn a házi és alapítványi pénztári hivatal egyesítése iránt tett javaslatot.

A helyes pénzkezelési elveknek a megvalósítására kell törekedni — s visszaélés alig történhetik. — Ambár annak a lehetősége a legszeleesebb ellenőrzés mellett sincs kizárva, mint az életből merithető példák igazolják. E tekintetben már a pénzkezelő személyzet nem tárgyi, de személyi biztosítéka a fődolgozó, azaz az erkölcsi magaviselet s az értelmi műveltség. De más részről a pénzkezelő személyzet visszaéléseinek erős gátja is van: a pénztári tiszték felelősségének megfelelő tisztességes javadalmazás, a kik nemcsak egyénekenkénti, de a mellett egyetemleges és szükségképi felelősséggel is tartoznak. Hogy a javadalmazás ez időszert a munka s felelősségek mennyiben jelel meg? azt bírálja el az értelmes olvasó.

Roncsik Lajos,
városi pénztári ellenőr.

Irodalom — művészet.

* **Jókai Mór jubileuma.** Nagy-Becskek városára tegnapelőtt tartott közgyűlésén Jókai Mór dr. Klein főrabbi indítványára a város díszpolgárává választotta és a díszpolgári oklevél elkészítésével és átadásával a tanácsot bízta meg. A gyűlés nagyrésze szerb és német nyelvű tagokból állott. Megemlítjük, hogy Jókai Mór e hónap 20-ika óta Abbaziában van. Mint a Magyar Tengerpart című fümelap írja, onnan, Tüdü és végett, az Adria egyik gőzöseivel hosszabb tengeri utra indul.

* **A Kisfaludy-Társaság** e hó 26-án, délután 5 órakor tartja rendes navi ülését az Akadémia heti üléstermében. Ezt megelőzőleg 25-én, délután 5 órakor az akadémia első osztályának üléstermében Zichy Antal indítványa tárgyában lesz ülés, Zichy Antal tudvalevőleg indítványt adott be a társasághoz, hogy a társaság rendes tagjainak számát 50-ről 60-ra emeljék, hogy a társaság választó-ülésén a távollevő tagok is gyakorolhassák szavazó jogukat, s hogy a nem sikerült választás után rövid időközrel új választást kísértsenek meg. A társaság bizottságot küldött ki, hogy az indítványról részletes jelentést tegyen. A bizottság, melynek elnöke Gyulai Pál, az indítvány két első pontját változatlanul kívánja hagyni, míg az utolsóra nézve nem ellenzi azt, ha egy választás sikeretlen marad, ezt nyolcz-tíz nap múlva újra kísértsék meg.

* **Nagyszalonta és Arany János szobra.** Nagyszalonta városa teljesíti hazafias kötelességét halhatatlan nevű fia, Arany János iránt. Diszes koszorút fog helyezni a szoborra, melyet küldöttség visz a fővárosba. A küldöttséggel mennek Ertesy Sándor, a nagy költő sógora, Széll Kálmán, Arany János veje, Rozvány György, egykori tanítványa, dr. Balogh Elek, Szikszay Lajos és még számosan.

* **Jókai képes diszkiadásának** negyedik füzeté is megjelent. Ebben a Magyar Nábob folytatódik. Ezen kiadás külső fényéről már megemlékeztünk; tartalmi vonzerejét évtizedek óta bámulja minden irni olvasni tudó magyar ember. Minden füzet ára 40 krajczár. Előfizetést 10 füzetre 4 frral elfogad minden könyvkereskedés, valamint a kiadótársulat (Atheneum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferenctiek-Tere 3).

* **Uj röpirat.** Darvas Vilmostól „A z egyházi javak rendeltetése” című röpirat jelent meg; ára 30 krajczár. Az Egereben megjelent füzetke a róm. katolikus papi javak elvételét ajánlja.

Színház.

* **P. Márkus Emilia** asszony, a nemzeti színház kiváló művésznője holnap kezdi meg vendégszereplését színházunkban. P. Márkus Emilia genialitása a fine de siècle nőjének, az ideges, bűnre könnyen hajló, démoni gonoszságra és önfeláldozásra egyaránt képes modern asszony alakításában kulminál. Az ő virtuóz játékát a bravouros, hogy úgy mondjuk szenzációs mozzanatok emelik a Sarah Bernhard művészeté mellé; igazi franczia művésznő ő s megvagyunk róla győződve, hogy közönségünk a kitűnő művésznőt ismét a legnagyobb örömmel látja a debreczeni színpadon. Ez hát szintársulat piece de resistanceja, a debreczeni színi évad méltó befejezése és az a bucsulelő adás, a mely csakugyan kellemes emlékeket hagy maga után. A mint a művésznő pozsonyi vendégszereplése előtt már jeleztük, nálunk ezuttal négy ízben lép föl. Holnap a Dumás „Idegen”-jében Katalin szerepét adja, melyben előkelőséget, bájt és mély érzést fejt ki. Hires mondásával („Nyissátok ki a kapukat, most már mindenki bejöhét!”) a fővárosban mindig szenzációt szokott kelteni. A czimszerepet Szilágyi Ber'a ját-zza. A vendégművésznő többi fölléptei Dumástól a „Clemenceau (Iza), Sardoutól a „Froufrou” (czimszerep)

és Sardoutól a „Thermidor” (Fabienne) című darabokban történnek. Megemlítjük, hogy a művésznő holnap délután érkeik Debreczebe. Az előadások — mivel a bérlet ma inappallejárt — bérletszünetben történnek. s ezzel a saison is véget ért.

* **Nagy Imre,** a nemzeti színház kitűnő művésze, idegbaja folytán kezelte magát Budapesten a Batizfalvi-féle gyógyintézetben. Már jobban van de e saisonban már alig léphet színpadra.

* **Nagyvárad szinkör.** Május 2-án lesz az első előadás a nagyvárad szinkörben Leszkay társulat a műsort, Herczeg Ferenc, nagysikerű színművével, a Dolovai nábob leányával nyitja meg, melyben Angyal Ilus, Rónaszékiné, Tárnoki Gizella, Szakács Andor Fenyvesy Emil, Balassa Jenő, Tompa, Szendrei Mihály, Bács Károly és Kádas mutatkoznak be, kiknek a darabban nagyobb szerepük van — Egy aradi lap írja hogy a nagyvárad szinkört felülvizsgálták a napokban s azt a czélnak megfelelőnek találák. Leszkay Andor rendkívül gazdag díztettárral akar előadási számára fényes keretet biztosítani. A bérletek is serényen folynak és a mint az aláírt bérletekből látszik, az idén sokkal nagyobb bérlelközönsége lesz a szinkörnek, mint tavaly. Az előjegyzések jóval felülmúlják a tavalyi állandó bérleket.

Vegyes hírek.

* **A Klebersberg-Bokross ügyből** több lovagias affaire támadt. Baró Monthal és gróf Teleki összeszólalkoztak a nemzeti kaszinóban s a kérdéses pörös ügy elintézése után verekesznek meg. Összeszólalkoztak ugyanott gróf Klebersberg Zdenko és gróf Keglevics István is; ez az affair kölesönös nyilatkozatokkal ért véget.

* **Tűz a templomban.** A nápolyi Tore Anunziata község temploma vasárnap zsufolásig megtelt ájtatos hívőkkel. Ez alkalommal egy nagy csillár lezuhant, minek következtében tűz támadt. A megrémült nép lélekjelenlétét elvesztve, códult a kijáratok felé. A nagy tolongásban ötgyermekeket és nyolcz asszonyt agyontapostak. Sokan pedig megsebesültek.

* **Nyerítő kántor.** Egy kis községben tavaly nagyon rossz termés volt buzában, úgy annyira, hogy a nemes presbiterium egyházulag kimondta, hogy ebben az évben a rekturának a konvenczió képen járó buzailleték helyett zabot adnak. Ezt a körülményt tudtul adandó, egy bizottság alakult, a mely vasárnap az istenitiztelet után be is állított a rektorhoz s ilő bevezetés után előadta neki a dolog mibenállását. — Helyes — nagy jó uraim, felelt az érdekeltek, én akkor kendteknek ezental nem énekelni fogok a templomban, hanem nyeríteni.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként. d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirás hivatalnál, április 26-án: változó felhőzet, enyhe, keleten csapadék.

Séta hangverseny Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Április 30. d. e. 11 ó. Iparos ifj. betegsegélyző pénztárának alakulása az Iparos körben.

Május 2. Alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat közgyűlése délután a városházán.

Május 6. A debr. ker. ifjak dalkörének estélye a Margit fürdőben.

Május 6-14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmány-utja.

Május 20. Sajtóügyi végtárgyalás.

Június 25. Az iparos-kör jubileuma.

-- Városi zárszámadások. A városháza nagy tanácstermében ma délelőtt tanácsülés tartott gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt. Az ülés legfontosabb tárgya a házipénztár 1892-i évi zárszámadása volt, melyet Szabó József főszámvéve terjesztett elő. A számadást végeredményeiben itt közöljük: Rendes bevétel volt 1.062,677 frt 07 kr., rendkívüli bevétel 1.206,345 frt 90 kr.; átmeneti bevétel 95376 frt 59 kr., együtt 2.364,399 frt 56 kr. — Rendes kiadás volt 953,143 frt 12 kr.; rendkívüli kiadás 1.300,597 frt 84 kr., — átmeneti kiadás 109,443 frt 80 kr.; együtt 2.363,184 frt 76 kr. A kiadást levonva a bevételből marad fölöslegül 1214 frt 80 kr. Az ülés helybenhagyta és elfogadta a számadást. A részletekre később visszatérünk.

— „Egyszer mindennek vége lesz“!... Egy szegény napszámos e szavakkal vetett ma véget életének. „Mindennek véget vetett,“ a szegény napszámos ember, mert nejét csak úgy szerette, mint bármely uri történet hőse s mikor a nő meghalt, először a mámor feledtető karjaiba vetette magát s mikor ez sem hozott feledést, a feledhetlent követte a másvilágra. Az esetre vonatkozó tudósításunk a következő:

Kiss József, a csapó-utcai u. n. mányiberek 265. száma alatt lakó napszámos, 43 éves, tavaly, éppen piros pünköszt napján temette el az ő hív hitvestársát. Az özvegyesség szomorúságát fokozta az, hogy most már öt kiskorú gyermek nevelésének gondja szakadt a nyakába. Kiss József ezelőtt józanéletű, szorgalmas ember volt, a ki heti keresményét rendszeren leolvasta az asszony kezébe. Mikor azonban a nő meghalt, Kiss József — visszaradva a sok gyermek gondjától — búskomorság vett erőt s iszákosságra vetemedett. A keresményét kezdte a korcsmába hordani, honnan a legidősebb leánya szokta előcsalogatni. A mult szombaton is korcsmába ment, de a hozzátartozói sem tudták ezuttal, hogy hova, melyikbe. A rendőrség kerestette, de hiába, mert csak tegnap este vetődött haza önként. Puffadt ábrázata, kivörösödött szemei az általált tivornyákról tanuskodtak s a hollét kérdezőknek nem is felelt egyebet, csak azt, hogy „egyszer mindennek vége lesz!“ Látszólag nyugalmat mutatva, tegnap este elment a nővérehez s nála vacsorához ült a gyermekekkel, velők békésen haza is tért. Reggel felé három, még dologba nem járó gyermekét játszani küldte s mikor egy az udvarban lakó nő az ablakon betekintett, ott látta Kiss Józsefet — felakasztva! A szerencsétlen ott függött a gerndára kötött s négyyszeresen összehajtott kötélben lábai mellett pedig a szalmaszék. Az asszony rögtön rendőrért futott, mire Ballai János 17. számú rendőr odaérkezett s az ablakon bemászva belől bercteszeltte ajtót kinyitotta. A másik ezalatt szintén odaérkezett, Szilágyi nevű rendőrrel átfogták a még meleg hullát s az asztalon levő késsel elvágták a mélyen nyakába vágódó köteleket. Az összeesett testből mély sobajtört elő. A testet aztán a földre fektették. Halott volt. Pósa lakó polgári biztos felvette az esetről a jegyzőkönyvet s a hullát beszállította a köz-kórházba, a hol holnap d. e. felboncolják s annak halottas kamarájából holnap d. u. eltemetik.

— Szép tavaszi nap van. — legalább e sorok írás-kor. Mint a lap bezárul, április hava még akár hóval, fagygal is megrézfálhat. Ez a változékony tavasz elvégre is Petőfivel akar újat huzni, bebizonyítván neki, hogy a virágnak — igenis — lehet megtiltani a nyílást „hadjó a szép kikelet“

— A tisztviselők lakbérére. A debreczeni állami tisztviselők népes értekezletre gyűltek össze tegnap f. hó 25-én délután 5 órakor a városháza nagytermében. a hová a tisztviselők önszegélyző egyesülete által hivattak egybe. Részt vettek az értekezleten a kir. ügyészség, járásbiróság, pénzügyigazgatóság, adóhivatal, kataszteri hivatal, állami építészeti és még több hivatalok tagjai. Harmath Gergely főreáliskolai tanár az összehívó egyesület nevében üdvözlö az egybegyűlteket, egyszersmind felhívja hogy az értekezlet vezetésére válasszanak elnököt és jegyzőt. Az értekezlet elnökéül Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőt kérvén fel a jegyzői tiszttel pedig Kardos Albert főreáliskolai tanárt bizván meg, Lengyel Imre nyug. törv. bír. ragadta meg a szót, hogy a mozgalom megindító tisztviselői önszegélyző egyesület megbízásából előadja az értekezlet célját. Beszédében röviden kifejti azon múltánytalanságot, a mely a debreczeni tisztviselői kart érte, midőn a tisztviselők fizetés-rendezéséről szóló törvény végrehajtása alkalmával a harmadrendű lakbéroztályzatba jutott; rámutat a sérelem orvoslásának útjára is, a melyet maga a törvény hagyott nyitva, midőn a kormányt felhatalmazta, hogy koronkint az egyes városokat alacsonyabb vagy magasabb lakbéroztályba sorozhassa. Végül kijelenti, hogy bírja Simonffy polgármester azon ígretét, hogy a város kellő nyomatékkal fogja támogatni a tisztviselők kérelmét. Deák Péter helyettes pénzügyi igazgató a legcélravezetőbnek tartja kérvénynyel járúni a kormány elé, a mely kérvénynek leghathatósabb mellékletéül szolgálna azon hivatalos kimutatás, mely szerint az elmu t évben Debreczenben a házbéradó 19000 forinttal emelkedett; ajánlja, hogy küldjön ki az értekezlet egy szerkesztő bizottságot, mely egy újabb értekezlet elé terjessze munkálatát. Az értekezlet többek hozzászólása után az indítványt elfogadja, az emlékirat megszerkesztésére és a szükséges mellékletekkel való ellátására megválasztja Eötvös K. Lajost, dr. Kósa Zsigmond kir. ügyészt, Deák Ferencz járásbíró, Sándor Kálmánt az államépítészeti hivatal főnökét, Deák Péter helyettes pénzügyi igazgatót, Miskolczy Jenő kataszteri igazgatót és Kardos Albert főreáliskolai tanárt. A bizottság 14 nap alatt elkészül munkálatával és áldozó csütörtökön terjessze a kormányhoz intézendő emlékiratot a debreczeni tisztviselők általános értekezlete elé.

— Népesedés. Debreczen városában e hó 16-tól 22-ig született református: 16 fiu, 18 leány, összesen: 34, ebből törvényes 29. — törvénytelen 5; halva született 1. — Ág. ev. válásuk közt ez idő alatt egyet en születési eset sem fordult elő. Róm. kath. született: 4 fiu 7 leány, összesen 11; ebből törvénytelen: 4, izraelitáknál született 2 leány törvényes. élő. Tehát a születések összes száma a fenti időről: 47; élő ebből 46. Meghalt ugyan azon idő alatt 31 egyén, s a porulat tehát: 15. Elég termékeny volt minden rövidsége dacára is.

— A debreczeni keresk. betegségegyező egyesületnél a délutáni órákra hivatalnok kerestetik, a ki d. u. 3-6-ig a hivatalos órákban az egyesület teendőit elvégezze, szükséges a könyvtárban való kellő jártasság. A kik ezen állásra reflektálnak, sziveskedjenek igényök bejelentése mellett írásbeli ajánlatukat f. hó 29-ig szombattig; Mayer Emil elnök úrnál (István gözmalom) benyújtani.

— H. Hadházon az ev. ref. egyháztanács elkészült az egyházi adózásra s az ezzel kapcsolatos szellemi és anyagi ügyek rendezésére vonatkozó javaslattal. A javaslat kinyomatván közelebből került az egyházközségi közgyűlés jóváhagyása alá. (Tebát Hadháza zsinati törvények értelmében egyházközségi közgyűlést is ismer. A debreczeniek ezzel nem dicelkedhetnek) Köérdekünk tartjuk kiemelni a javaslatból azt, hogy az egyház évi szükséglete 8814 ft 90 k. A fedezetet a különféle haszonbérékből, tandíjából s egyéb akczióencziákból b. folyó jövedelmen kívül (9877 frt) az egyháztanács akként óhajtja előállítani, hogy ugynevezett személyi adó czimén minden házasságban élő, vagy 25 évet betöltött, esetleg nagykorúsított

férfi és nő egyháztag fizet egy frtot; a még fedezetlen szükséglet kielégítést talál az állami adó után kivetendő 10%-os egyházi adóban. Ezen a czimen 2000 frt van előirányozva. A terményadózás ezzel elesnek Felvilágosításul megjegyezzük, hogy a h. hadházi egyházi tagok terhe az újabb adózási rendszerrel nem emelkedik, hanem apad, a nélkül, hogy az egyházi pénztár rövidsége szenvedne. A lelkesi és mostan már rend zeresített tanítói állomások javadalmazását jórésben földék haszonvétele képezi. Az egész javaslat higgadt megfontolás és komoly, körültekintő számítás eredménye s elfogadásával az egyház önmagával tisztult.

— A debreczeni izr. hitközség 13,000 frtos kölcsön kötvényeinek tervszerinti 6-ik ki-sorsolása 1893. évi április 30-ik napján vasárnap délelőtt 10 órakor Paksy Imre kir. közgyűző ur közbejöttével a hitközség Szent-Anna utcai tanácstermében megtartatik, s erre az érdeklődők ez uton meghivatnak. Debreczen 1893. ápril 25-én. A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

— Tűz a város közelében. Kiss Miklós hentes mesternek péterfia-utca végén eső majorsági földjén tegnap 11 óra tájban kigyuladt egy istálló. Az országban dúló tűzvészekre gondolva a környéken valóságos rémület támadt; mindenkinek első gondolata volt a téglási tűzvész. A gyorsan összesereglett szomszédok azonnal megkezdék az oltás munkálatait, úgy, hogy a nemsokára odaérkezett tűzoltóknak már nagyon kevés dolguk volt a még pislákoló üszkökkel. A kár igen csekély.

— Debreczeni ker. ifjak önképző egyesülete eddigi könyvosztási óráit akkép változtatta meg, hogy ezental a könyvosztás hétfőn és csütörtökön tartatik meg. — A könyvtárnok.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

Ápril. 25.

Az egyházpolitika.

Máramarosmegye közgyűlése 173 szóval 54 ellen a kormány egyházpolitikája mellett nyilatkozott.

Bokross-ügy Kolozsvárott.

Kolozsvárott az ügyvédi kamara tagjai között ívet köröztetnek, a mely bizalmat akar szavaztatni Bokross Eleknek. Az iven már több aláírás van.

Hivatalos eskü.

Csathó Ferencz kuriai bíró tegnap tette le a hivatali esküt a királyi kuria teljes ülésében.

A szerb király levele.

Sándor királynak a cászához intézett kézírata orosz nyelven van fogalmazva. Megemlékszik a hagyományos barátságról és a rokonság sokszoros kötelekeiről, a melyek a két nemzetet egymáshoz fűzik.

Törvényszéki csarnok

* **Az elorzott sorsjegyek.** Nadányi Albert, a h. kir. törvényszék központi vizsgálóbírósnál alkalmazva volt irnok, amint annak idejében írtuk, bizonyos vizsgálati ügyirataihoz csatolt sorsjegyeket elorzott s azokat elzalogosította. A csakhamar elfogott tettes ügyében ma tartott meg a végtárgyalás, a melyen Nadányi Albert 6 havi börtönrre ítéltetett. Ez volt a sorsjegyek — lönyereménye!

* **Sajtó ügyi végtárgyalás.** Dr. Magoss György ügyvéd és városi alügyész nyomtatvány útján követett nyilvános rágalmazás czimén sajtó pert indított Fülöp Jakab, Debreczen város pallagi-tag földjének volt bérleje ellen. En ügyben a sajtó ügyi végtárgyalás határ napján Május 20-ika tüzetett ki a helybeli kir. törvényszék, mint sajtó bíróság által.

* **Helyreigazítás.** Tegnap törvényszéki csarnokunknak a Csathó Ferencz áthelyezéséről szóló közleményében, a 4. sor utolsó szavai helyesen így olvasandók: „váltótanácsához beosztott.”

Távirat.

Két fontos törvényjavaslat.

BUDAPEST, április 26. (A „Debr. Ellen.” ered. távirata.) Ma Csáky Albin vall. és közoktatásügyi miniszter a recepcióról, Hyeronimi belügyminiszter pedig a polgári anyakönyvvezetésről szóló törvényjavaslatokat benyújtottak. Mindkét javaslat a Házban nagy éljenzéssel fogadtatott.

Közgazdaság.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi cég jelentése.

Budapest, április 25.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma igen mérsékelen kínáltak, a vételkedv sem volt nagy s így a forgalmazott 30,000 mm. szilárd, de magasabb árakon kelt.

Eladáások:

	mm.	súly	ár	
Tiszavidéki	100	77.4	8.-	
	100	77.-	8.20	
	100	77.-	8.22 1/2	
	100	76.-	8.22 1/2	
	300	76.-	8.15	
	300	77.-	8.15	
	400	75.-	8.15	
	400	76.5	8.20	
	100	76.-	8.12 1/2	
	100	75.5	8.-	
Pestvidéki	100	75.-	8.-	
	200	75.-	8.-	
	100	75.-	8.-	
	100	76.-	8.-	
	200	75.-	8.-	
	200	74.-	7.70	
	Fehérmegyei	1000	77.5	8.30
		2100	77.-	8.32 1/2
		2100	75.5	8.-
	Bácska	100	74.5	7.85
3000		78.-	8.10	
1000		77.-	8.15	
Bánát	600	76.-	7.90	
	600	77.-	7.90	
	2500	71.-	6.15	
Felsőtisza	3000	74.-	6.70	
	1600	73.5	6.60	
	3 havi időre:			
Rozs	150-6.70	Zab	100-6.20	
	300-6.75		100-6.10	
			100-6.-	
			6.00-5.95	

készpenzfizetés mellett.

Rozs kissé gyengült, őszirozás frt 7.47 1/2 - 50, egyéb cikkek változatlanok.

Határ időüzletben ma igen változatos nypunkt volt. Amíg egy részről a külföld és borus idő lanyhává tette a helyzetet, más részről némi vételkedv mégis mutatkozott. Szilárdan, csak 1-2 krral a tegnapi zárlatok alul, indult, hogy később ismét meg lanyhuljon. Zárlatok:

déli 12 órakor:

	márcz.-apr.	frt
Buza	máj.-jun.	7.80-7.82
	szept.-okt.	7.83-7.85
		8.12-8.13
Tengeri	máj.-jun.	4.72-4.73
	aug.-szept.	4.92-4.93
		6.07-6.10
Zab	máj.-jun.	6.07-6.10
	aug.-szept.	14 1/2-14 1/2
délután 1/2 5 órakor:		
Buza	máj.-jun.	7.83-7.85
	szept.-okt.	7.84-7.86
		8.17-8.19
Tengeri	máj.-jun.	4.75-4.77
	aug.-szept.	4.98-4.99
		6.04-6.07
Zab	máj.-jun.	6.04-6.07
	aug.-szept.	14.75-14.80

Felmondott 2000 mm. buza.

Külföld. Amerika 1/4 alacsonyabb.

Értéktőzsde: Kevés forgalom mellett, első kilátásokra javult Zárlatok:

11 órakor: Osztr. hitel 344 —, Magy. hitel 402.60, Rimamurányi 214. 1/2, Osztr. államv.

307 3/4, Déli vasut 112.—, délután 4 órakor: Osztr. hitel 343 80, Magy. hitel 402. 1/2, Rimamurányi 214. 1/4, Osztr. államv. 307. 1/8, Déli vasut 112.—.

Időjárás: borult, hűvös.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi április hó 24. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgrou felüli súlyban) 45-46 krig. Öreg közép (páronkint) 300-400 kilogramm súlyban 45-46 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 49-50 krig. Fiatal közép (páronkint 251-320 kilogramm súlyban) 49-50 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő súlyban) 47-48 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgrou felüli súlyban) 45-46 krig. — Közép (páronkint 220-280 klgrou súlyban) 45-46 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrou terjedő súlyban) 47-47.5 krig.

Sertéslétszám: 1893. április hó 10-én volt készlet 144844 darab. 1893. április 11-én felhajtott: 459 darab. 1893. április 10-én elszállított 1550 darab. 1893. április 23-án maradt készletben 143753 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. április 25-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4 1/2%	115.50	115.80
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	123.—	124.—
„ koronajárdék 4%	94.95	95.45
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	101.25	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%	117.—	117.50
Egységes állam kötvény 4 1/2%	98.—	98.75
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	143.—	144.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	402.—	402.50
Osztrák hitelrészvény	344.30	344.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	118.50	119.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	131.75	132.75
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	117.—	118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	13.—	13.50
Osztrák „ „ „	20.—	20.50
Olasz „ „ „	14.25	14.75
Bazilika sorsjegy	9.5	9.50
Jó-szív „ „ „	3.25	3.65

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	5.63	5.83
20 márkás arany	11.95	11.99
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9.69	9.72
Sovereigns	12.20	12.25

Bucsu Váradtól.

— Janus Pannonius költeménye. —

Irta: Hegedűs István.

Tájékoztató:

Az a 433 év, mely elrepült a költemény keletkezés óta, mentse ki, ha a szives olvasót egy pár bevezető fölvilágosítással terhelem. Igen, terhelem, mert az igazi költszet élvezetét mindig rontja a magyarázó jegyzet.

Janus Pannonius 11 évi olaszországi tartózkodás után hazajött és pedig nagybátyjához, Vitéz Jánoshoz, a váradi pü-pökhöz. Innét nagybátyja öt Esztergomba küldte.

Ekkor vált el a Körös partjától és kemény tél idején ment a hatalmas Duna mellé.

Az emelkedő költő a dicsőség csillaga után indult. El is vezérelte ez a pécsi püspöki székhöz.

A költemény kedves, hangulatos, de művelődés történeti szempontból is érdekes. Ugyanis a váradi székesegyház előtt állott királyi szobrok től és pedig első sorban az alabárdos Szent László-tól elbucszuk. E szobrok költői hatását örökíti meg e költemény. Az utolsó sorok vers-

alakban a királyi sirboltot (voltakép katófalk) átjáró nektár eszünkbe juttatja Arany János gyönyörű legendáját Szent László királyról, kinek testét harmadnapra izzadtan találták a sirboltban, mert részt vett a tatárok elleni csatában. A nektár a humanista nyelvén ugyanazt a plasztikus képet juttatja eszünkbe, melyet a szép hagyományait oly intenzív erővel érző Arany örökített meg. Még egy érdekes mozzanat. A költemény refraines, rimetlen jambus. Én, hogy a refraint annál jobban kidomborítsam: az ötödfeles jambikus sorokban art költeményt rimés két versszakra osztám. A refrain önként kínálkozott, hogy e szabadságot vegyem magamnak.

Álljon itt a költemény:

Mély hó borítja szerte-szét a földet
Lehullt a berek büszkesége: a lomb,
Helyette fái mind hóleplet öltnek;
Most kell a szép Köröst itt hátrahagynom
Érted Duna, te nagy királyi folyam.
— Előre társaim, vágatva gyorsan!

Se lép, se folyam utunk el nem állja,
Rájuk kemény jégburkolat borulván,
A hol elébb még a halász sajkája
Félénken szálla, most a merev hullám
Fölött maga jár bátran, kihívóan.
— Előre, társaim, vágatva gyorsan!

Oly gyorsan nem repül a könnyű sajka
Kélsz szellőnek szárnyaira kelve,
Midőn fodrot hány a hullám alatta
S ringatja lágyan a hab rengő keble,
Mint hőmezőn a szán suhanva illan
— Előre, társaim, vágatva gyorsan!

Hát isten véletek, ti hő források,
Felettetek nem száll a fojtó pára,
De gyógyerőt rejt keble a hullámnak,
Beteg szemeknek enyhe gyógyulásra.
Kéngőz nem fulaszt, hogy így orvosoljon
— Előre, társaim, vágatva gyorsan!

Isten veled, te gazdag drága könyvtár,
Hová a mult sok kincsét összehordták.
Phoebus ott hagyta Potorát már
S Kastaliának völgyét ott a Muzsák,
Hogy itt a költő ihletésre gyuljon
— Előre, társaim, vágatva gyorsan!

Ég véletek, ti aranyos királyok,
Szentségtörő tűz kiket el nem érhet!
Romok omlása közt is ti megállatok,
Habár a vár is lángban állva égett;
És elveszett az ég a füstgomolyban.
— Előre, társaim, vágatva gyorsan!

Lovag király a sujtó alabárdal,
A kinek fényt szór csillogó ruhája,
A kinek teste illatos nektárral,
Az oszlopos sirboltot át-bejárja:
Segíts meg engem, oh segits az utban!
— Előre, társaim, vágatva gyorsan!

A GONOSZOK.

— A „Debrecezeni Ellenör” eredeti regénye. —

— Irta: Sz Buday Etel —

XI. fejezet.

(Folytatás.)

45

— De édes Teréz, — szölt közbe Flemming

— Semmi „édes”, majd csak akkor, ha kihallgattál János és kedvemre való választ adsz Azt, hogy Gusztit katonaintézetbe adod, én is helyeslem fiunak jobb házon kívül nevelkedni s ha már katonai pályára szántad, ám legyen! De hogy Alviut is kiadd, ezt az én

lelkiosmeretem szó nélkül el nem tűrheti. Ugyan mit szólana ehhez az én drága Wilhelminem, ha élne! Engedné-e féltett kincsét, e harmatnál is gyöngébb leánykát idegenek kényére, kedvére adni. Nem, nem, ezerszer is nem engedné, és én is, mint az elhaltak testvére, szintén el lenzem. Soha, soha nem nyugszom az akaratodba sógor, és kárhoztatom az eszmédet.

— Igen sajnálom Teréz. — szolt a Müllerné heveségével ellentétes fagyos-ággal Flemming, — de kívánságodnak most az egyszer eleget nem tehetek.

Müllerné megütődve nézett sógorára, ki erélylyel folytató.

— Én az ügyet jól meggondoltam és helyeslem is végrehajtani.

Egyik testvér kedvéért nem maradhat a másik neveletlenül.

Még maga Helén sem áll ott, hogy minden tanulás nélkül ellehesen, még neki is tanulnia kell, hogy több lehessen szellemileg, egy mai napi divatbáznál s ha valaha reá szorulna, hasznát is vehesse képzettségének.

— János! csak nem számítasz ilyesmire, hogy valaha gyermeked kidobva a nagyvilágba, esze után keresse meg a kenyerét?

— Én ezt nem mondom de úgy kell elkészülve lenniök, hogy erre is képesek legyenek. Egyébiránt ez ok nélküli vitatkozásunk úgy sem változtat a dolgon, a gyermekek mennek, még pedig mi hamarabb.

— Ez végső elhatározásod?

— Ez.

— Na sógor! — kiáltá le nem győzhető haraggal a nő — ez elhatározásod, valóban lelketlenségnek is nevezhető.

— Sajnálom, hogy ily sértően magyarázod valódi atyai jóakaratomat, de a melyet semmiképen meg nem változtatok.

— Még az esetben sem, ha meggyőzőlek róla, hogy ez eljárással milyen lelki kárt okozol Helénnek?

— Még ez esetben sem mondom le helyes tervemről, — mondá határozottan, de menten minden ingerültségtől, nyugodtan tekintve szikrázó szemébe sógorójának, ki teljesen kijöve sodrából, így kiáltott:

— Ez már mégis konok egy akaratosság János!

— Lehet hogy előtted annak tűnik fel. Hisz' ti nők, mindjárt így ítélték, ha nézetét valaki akaratotoknak alája nem veti; de mi már férfiak másképen ítélünk, kicsinységeket nem veszünk számba, és egy éretlen gondolkodású leány jelen óhajáért, nem áldozzuk fel a másoknak jövőjét. Hasztalan is minden női fortély, könnyű k. sóhajok, perlekedés, határozatomtól nem állok el édes Teréz, és igen fájlalnom, ha a köztünk fentálló jó viszonyt ez meglazítaná. Azért kérek is, ne vidd túlzásba óhajod keresztülvitelét mert az ugysem vezetne sikerhez, legfeljebb mindkettőnket visszás helyzetbe juttatna.

Reád nem ösmerek többé János, régebben csak engedté a kérésemnek, de most...

— De „most“ — szolt közbe Flemming — már egészen szabadon, saját belátásomra teszek, mert többé nem kell megkímélni ellenkezésemtől egy beteges feleséget.

— Hát emléke János, az már régen elenyészett?

— Nem, az örök becsben áll előttem; de gyermekem jövőjét, beteges agy káprázatnak fel nem áldozom.

— Ó János, — mondá keservvel Teréz, — hát beteges agy káprázatnak nevezi jó neje a visszaemlékezést, és annak kinyilvánított óhaját, hogy gyermekei ön mellett nevelődjenek fel.

— Nem a visszaemlékezést nevezem én agy káprázatnak, hanem egy nagyon is beteg, elgyöngült nőnek kívánalmait, melyeket nem szabad vakon elfogadnunk és teljesíteniük a mások kárára. Tehát ne nehezítsen édes Teréz, ha feltett szándékom követni is fogom.

— De az Istenre kérem, mi czélja Alvinnel?

— Helyes nőt nevelni belőle és óhajom, hogy tanítónői bizonyítvánnyal birjon, minden eshetőségre elkészülve.

— Ó mi jut eszébe János! a maga vagyoni körülményei mellett, hogy valaha erre reá szorulhatna Alvinne.

Nem lehet azt soha tudni. Dagály után jön az apály, és az én vagyonom sem lehet ám biztosítani minden eshetőségre. Csak gondold meg Teréz, ha csak egy hajó rakományom is elsüllyed az oceánon, melyet az új világrészbe küldök, már mily helyrehozhatatlan veszteséget szenvednék általa, mit már az én koromba vissza nem szerezhetnék többé. Tehát ily előre nem tudható események megzavarhatják vagyoni helyzetemet. Ezért köteles vagyok gyermekeim jövőjét biztosítani kelő nevelés által, melyet a tenger vize értékpapírok le s fel emelkedése, el nem vehet tőlök. A szellemi érték az, mely örökké kamatot ad és a jelen század vezénylő szava, mely azt mondja „előre“, „törekedj, igyekezz megélni önerődből.“ — E vezény szava e századnak vezet az én eszmém is, hisz ez eszmékkel együtt felnőtt gyermeke vagy az előrehaladás századának, és ennek köszönhetem, hogy az lettem, a mi vagyok saját erőmből. Hisz a néphől származtam, s egész vagyontalan ifjú voltam, csak eszmém emeltek ide, a hol vagyok.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Kép a jövőből.** A párisi „Gaulois“-ban Capus Alfréd elezen apróságot közöl abból a korból, midőn majd az asszonyok is bírnak választói jogosultsággal. Egy jelenet egy ilyen polgári háznál: Férj: Tehát nyolcz nap múlva elvállik, vajjon végre bejuthatok-e a községtanácsba vagy sem. — Feleség: Ugy? Tehát vannak kilátásaid? — Férj: Igen jók. Köztem és az én ellenjelöltem között csak néhány szavazat különbség van. Azért is a lehető legnagyobb figyelemmel figyelemmeltek arra, hogy a szavazás napjára figyelj. Kivétel már szavazóbárméradat? — Feleség: Itt van. — Férj: Különböztetted is komornádat figyelmeztetni foglak és el is kísérek benneteket a polgármesteri hivatalba. — Feleség: Jövő héten lesz a választás? Szép, tehát van még elég idő, hogy azt az új ruhát meg csináltathassam magamnak, melyről beszéltem veled. — Férj: Melyik ruhát? A 800 francosat? — Feleség: Mert mit vegyek fel hogy a választásra mehessek? — Férj: Ne etséges. — Feleség: Ugy, nevétséges? Azt hiszed, hogy én oda valami viseltet ronygban mehetek? Az én szabónóm egy választói öltözéket talált ki, mely valóban nagyszerű. — Férj: 800 frank! Asszony, legyen eszed. A választás nekem ugyesokba fog kerülni. Elmehe sz szavazni ugy, a mint vagy. — Feleség: Miért nem mindjárt hálókötösben? — Férj: Am legyen; azonnal kapsz rubát, mihelyt megleszek választva. — Feleség: Az már későn lesz. — Férj: Ne beszéljünk többé róla. Kérlek szépen. — Feleség: Tehát nem akarsz ruhát venni? — Férj: Nem! — Feleség: Ugy? Akkor nem fogok szavazni. — Férj: Mi? Te nem akarsz elmenni a választásra, a mikor én a férjed... — Feleség: Vagy ha el is megyek, nem szavazok rád. — Férj: Hogyan? — Feleség: Igen, Gyulára fogok szavazni. En nem vagyok veled különben sem egy politikai hitvalláson. — Férj: Te Gyulára akarsz szavazni. — Feleség: Minden bizonynyal! — Férj: De feleség!... De csillapodjunk!... Lásd gyermekem, vezek én neked ruhát a képviselőválasztásokra. — Feleség: Istenem hát mindent meg kell mondanom, m kor én már megrendeltem és holnapután készen is lesz. — Férj: No, ha már így van... De csak nem fogsz arra a Gyulára szavazni. — Feleség: Te bohó! Ha te azt hiszed, hogy én másra is szavazhatok, mint rád? — Férj: De 800 frank! — Feleség: De még egy kalapocská is kel hozzá... Majd meglátod, milyen szép lesz. — Férj: még ez is? — Feleség: Csak potom 150 frankba kerül. De aztán nagyszerű Téged fogunk megválasztani, senki mást. Erről én jót állok.

*

Havasi gyopár.

Bérezek szabad, magányos ormán,
Mely a magas egekbe vág,
Örök hó bársony leplet hordván,
Nyílt egy csodás, fehér virág.

Feléje halk szellők se járnak,
És hozzá el nem hat soha
Aranyszíne a forró nyárnak,
Sem a tavasznak mo-olya.

Körötte kristálytisza minden,
Csendes, fehér, mint ő magán,
Némán áll, hervadatlan szíben
A bérezek hószin csillaga.

A völgy ölen lombon, v. rágón
A tavasz édes esője van,
Fenn a nemes virág magában
Áll egyedül tavaszalau!

Szalay Fruzina.

A mai kor országútján oly robamos verseny folyik, hogy a ki megáll sarujának szíjjait megkötözni, okvetlen elmarad.

Carlyle.

Olyan az igazság, mint a vasut sötétén gomolygó füstje; mire az éj leszál, ragyogni és sziporkázni kezd.

ne.

* **Olasz katonák étkezése.** Az olasz hadseregben a hidászok kivételével az összes tegyvernemnek katonái számára egyenlő súlyú husadag rendszeresített; napi husadag 220 gr. mg a hidászcsapatoknál 300 gr. fejenként. A csapatoknak menetnapokon 240 gros adag illetékes 1893. január elsejétől az év folyamán minden ember számára 300 kávéadag szolgáltatható ki, de a hidászok ebből is többet élvezhetnek, mivel számukra az év folyamán fejenként 400 adag leszen illetékes. Két kávéadag egy rész borral kicserélhető. A kávéadag 10 gr. őrölt kávé és 15 gr. cukorból áll; a borrészes negyed liternyi.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Breniczky kereskedelmi utazó B.-Bánya, Steindler József kereskedő Bécs, Vochintz kereskedő Bécs, Kándor József kereskedelmi utazó Bécs, Gencsy Béla birtokos Balkány, Burger A. kereskedő Budapest, Mararóli kereskedelmi utazó Triest, Feldmann J. kereskedelmi utazó Bécs, Böhm József kereskedő Bécs, Reimts Ig. kereskedő Budapest, Lövy Mór kereskedő Bécs, Czintót Fülöp Berlin, Lusztig kereskedő Bécs.

Angol királynő szálloda. Marsalkó László husz. százados Nyiregyháza Sárj Lajos hivatalnok Budapest, Eisenstedter Vilmos N.-Várad, Steiner Miklós kereskedő Budapest, Grünbaum Samu kereskedő Mened, Hecht Emánuel kereskedő Bécs, Herzfeld József kereskedő Pozsony, Mesticz Károly kereskedő Budapest, Emánuel Abraham kereskedő Budapest, Rozenfeld Manó Budapest, Lukács Zoltán hivatalnok Budapest, Sárváry Gyula ügyvéd Szabadka.

Frohner szálloda. Eltenes János főbíró Szt.-András, Weisz Jakab utazó Budapest, Gabron Árpád hivatalnok Helyből, Markus Sándor utazó Budapest, Frierstein József utazó Drohobycz, Rosenfeld Jakab utazó Bécs, Mann Ferencz közjegyző Szt.-András, Grünfeld Ignátz utazó Bécs, Lengyel Józsefné Pécs, Meuvirth kereskedő T.-Lök, Beck Sámuel kőbányász Erdő-Bénye.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 160. szám. VIII. Kis bérlet 20. sz Páros. Páros.

Ma Szerdán 1893. április hó 26-án: Aporkai Eszti, Bácsné, Rónaszékiné, Bács és Szendrei bucsuzó fellépésével.

A PROTEKCIÓ.

Vigjáték.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvíz-kereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Baum Miksa áruháza.

Van szerencsém az igen tisztelt közönségnek szives figyelmét

ujjonnan berendezett

áruházamra

felhívni, melyet, költséget s fáradságot nem kimélve, egészen fővárosi modorban szereltem fel, hogy városunknak valóban díszére váljék.

Kedvező kötések folytán az árukat most sokkal nagyobb mennyiségben szereztem be, ennél fogva jóval **jutányosabban** is adhatom. Ajánlom nagyban és kicsinyben különösen az évadra nemez, szalmakalap férfing, nap és esernyő, bórönd és gyermekjáték készletemet.

Kérem a fentiekrol meggyőződést szerezni Tisztelettel

BAUM MIKSA.

Viszont elárulsítok engedelményben részesültek.

Baum Miksa áruháza.

A tavaszi időnyre

nagy választékban érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

fekete divatkelmék,
színes selymek.

Zephirek, batiste,

atlas satin,

mosó-voile-ok,

gyermek felöltők, ruhácskák,

NAPERNYŐK,

BRASSÓI POSZTÓK,

melyeket **igen olcsón** árulsítanak el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Dr. Kellner Elek

speczialista

gyomor- és bélbetegségekben.

Rendel: d. e. 8-9 óráig.
d. u. 2-4 óráig.

Lakik:

Széchenyi-utca 1772.

Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság Budapestben.

Az első hazai biztosító-társaság, mely kizárólag, baleset- és munkásbiztosításokkal foglalkozik.

1.000.000 korona teljesen befizetett alaptőke.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság.

Elfogad baleset elleni biztosításokat halál esetére, állandó- és mulékony munkaképtelenség esetére és pedig:

- I. Egyénekenkénti biztosításokat a hivatászerű foglalkozás közben vagy azonkívül ért balesetek ellen;
- II. Mindennemű baleset biztosításokat szárazföldi és tengeri utazások tartamára;
- III. Csoportos baleset-biztosításokat;
- IV. Szavatossági kötelezettségek biztosítását.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság balesetbiztosításokat 18-60 életévek közt a **biztosítandók nemére való tekintet és orvosi vizsgálat nélkül a legjutányosabb díjak** mellett eszközöl.

Több évi biztosításoknál a társaság rendkívüli előnyöket nyújt.

Példa:

- Egy ügyvéd, bankár, irodahivatalnok, kereskedő, tanító, pap, szerkesztő díjtétele az I. kockázati osztály szerint a következő biztosításokért és pedig:
- 5000 korona után halál esetére á 050% = korona 2.50
- 15000 korona után állandó munka képtelenség esetére á 0.70% = korona 10.50
- 5 korona naponkénti kártalanításért ideiglenes munkaképtelenség esetére á korona 1.40 7.-

a biztosításnak egy évre való kötése esetén . . . korona 20.- fizet

a biztosításnak öt évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként . . . korona 18.- "

a biztosításnak tíz évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként . . . korona 16.- "

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság elvállalja továbbá szerényebb anyagi viszonyok közt élő egyének mint tisztviselők, segédhivatalnokok, kispárosok, munkások stb. életbiztosítását **osekély heti díjfizetésekkel:**

I. **Haálesetre** élethossziglan tartó díjfizetéssel;

II. **Haálesetre** korlátolt tartalmu díjfizetéssel;

III. **Halál- és élet esetére** korlátolt tartalmu díjfizetéssel;

IV. **Gyermek (kiházásítási)** biztosításokat korlátolt tartalmu díjfizetéssel.

Példa:

Egy 30 éves egyén az I. táblázat szerint 20 fillér (10 kr) heti díjért biztosíthat halál esetére 316 korona (158 frt) tőkét, 40 fillér (20 kr.) heti díjért 2x316=632 korona (316 frt) tőkét, 60 fillér (30 kr.) heti díjért 3x316=948 korona (474 frt) tőkét, 1 korona heti díjért 5x316=1580 korona (790 frt) tőkét. Bővebb felvilágosításokat a prospectusok nyújtanak, melyek a társaság igazgatóságánál továbbá az **Első Magyar általános Biztosító Társaság** — a **Bécsi biztosító társaság és a Magyar-Francia biztosító társaság** minden ügyökénél — mint a Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság képviselőinél — kapható és kívánatra bárkinek ingyen és díjmentesen megküldetik.

Kardos László

(Kossuth utca)

teljesen szintartó honi-
kék, zefir, francia batiszt,
biquet, szerb vászon,

női ruha szövet,

szőnyegek,

függönyök,

ágy és asztalterítők,

Minden finomságban.

Minden nagyságban.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapítottat 1835!

Ezen fénymáz, vitriol nélkül gyorsan a legszébb mély fekete színű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.

Mindenütt raktáron!

Értesítés! A n. é. közönség saját érdekében kérem

csak **Fernoendtt fénymáz** venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernoendtt

névaláírásommal vannak ellátva, mivel temérdek értékűtlen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy így a közönséget tévutra vezessék.

A központi tejszarnok tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy

a mai naptól kezdve belső üzlethelyiségét (Kistemplom Bazár-tér)

megnyitotta;

és a következő árjegyzék szerint szolgáltatja ki a legjobb és legfrisebb tejterméket:

1 csésze kávé (tejsűrűs)	10 kr.
1 pohár tej	6 "
1 " tejsűrű	10 "
1 " tejfel	12 "
1 " tejfel túróval	14 "
1 darab túrós tészta	5 "
1 " tejes kenyér	3 "
1 " vajjas kenyér	8 "
1 adag vaj	10 "

Tisztelettel kérjük azon t. megrendelőinket, kik május elsején lakást változtatnak, azt **f. hó 31-ig** bejelenteni kegyeskedjenek.

Mély tisztelettel

a debr. közp. tejszarnok.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede
budapesti és ischli fogorvosDebreczenben állandóan letelepedett.
Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,**száj és fogbetegségek**
gyógykezelésérearany és másnemű tömetek és min-
dennemű műfogak készítésére. Operációk
kiváratra narkozissal is eszközöltenek.
Lakik főpiacz 1824. sz. a. Szikszay-ház.
Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.Hajduvármegye és Debreczen szab. kir.
város főispánjától.

325.

1893.

Pályázati hirdetmény.Debreczen szab. kir. város folyó évi
Május havi rendes közgyűlésén **egy ta-
nácsnoki állás**, mely évi **1600 frt**
fizetéssel, **egyszámvevőségi szám-
tíztí állás**, mely évi **800 frt**
fizetéssel és a **rendőrkapitánysági**
kiadói állás, mely évi **750 frt**
fizetéssel van összekötve fogván választás
útján betöltetni; továbbá az említett
3 hivatali állás esetleges fokozatos elő-
léptetés útján történő betöltése folytán
üressedésbe jöhető hivatali állások is
ugyanazon közgyűlésen fogván választás
útján betöltetni, felhívtnak az ezen hi-
vatali állásokra pályázni kívánók, hogy
kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket
hozzám, mint a kijelölő bizottság elnö-
kéhez **folyó évi Május 15-ikének**
d. u. 6 órájáig annyival inkább be-
nyujtsák, mert később érkező pályázati
kérvények tekintetbe vétetninem fognak.
Debreczen, 1893. április hó 21.

Gróf Dégenfeld József.

Szives tudomásul!A lakás változtatások
alkalmából ajánljuk nagy
választékú raktárunkat**Szönyegegekben,****Püggönyökben,****Buforszövegekben,**
Ágy és asztal terítőkből,**melyeket jutányos,****szabott árakon árusít-**
tunk el.**Szabó Lajos Fiai**

Debreczen, Rózsatér.

EGYEDÜLI FÜRDŐ,

mely biztosan

gyógyítja az csontszut, a összezsugorodott tagokat,
minden nemét a köszvényes, csuzos bántalmaknak, bármiféle bőrbajo-
kat; továbbá görvélly, sápkór, máj, lép, vese, és belő daganatok s egyéb
női bajokra legkitünőbb hatásn a jól berendezett**KONYÁRI SÓSTÓ FÜRDŐ****Megnyitás április 30-án**

Jó magyar konyha, tisztán kezelt borok, olcsó árszámításban.

Pontos **kiszolgálatról legjobban** go idoskodom.

Izraelita vendégeim kényelmére gondoskodtam megbízható jó konyhájú

kóser vendéglőrőlmelyben szintén a legtisztábban kezelt kóser borok lesznek kaphatók.
A t. fürdőközönség szórakozására az idényre (a mi eddig nem
volt) JÓNAS MISKA kitünő zenekarát állandóan szerződtettem, valamint
gondoskodtam, hogy kitünő tekeasztal és zongora valamint hírlapok
tartása által egy modern berendezésű fürdőnek minden tekintetben meg-
felelhessek. A fürdőnek 70 kényelmes berendezett szobája van, melyek
jutányos árban, akár agyneművel, akár a nélkül állanak a közönség
rendelkezésére.Fürdőorvos: Dr. ENGEL IGNACZ t. megyei orvos ur, a ki a be-
tegeket villany és massage gyógykezelésben is részesíti.

Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN bérnök.**Hazánk legkedveltebb savanyuvize**

MOHAI

ÁGNES

FORRAS

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes
ízét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabb a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek
bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.**Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.**A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz
a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut esetében.
Budapest, 1892. márczius hava. Dr. Kottl Károly,
ny. r. egyet. tanár.Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai
Ágnes-forrását kitünő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathato-
san támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna.
Örömmel konstatálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is
legelső helyen áll.
Budapest, 1892. november 17. Dr. Glaser Marcel.A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen
kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeknek ajánlani; a körjavulat
melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.
Adja Isten, hogy a külföldi hasonczélra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk
ásványviz-forgalmából.
N.-Szalonta, 1892. október 20. Dr. Deme Béla,
járás és Biharm. t. b. főorvos.

A kolera-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss tölteshen az ország minden gyógyszerertárában,
fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.Országos
Iráktár**Édeskuty L.**cs. és kir. és
ezerb kir. udv.
ásványviz-
szállítónál.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.